

Despre bibliotecile din Danemarca (I)

*Résumé: La présentation d'une visite dans certaines bibliothèques du Danemark peut prendre la forme d'une somme de suggestions valables pour nos bibliothèques aussi. Fort dans l'administration des bibliothèques, l'auteur a surpris, pendant sa visite, des détails très intéressants et nous en fait part dans ce qu'il envisage comme une série d'articles. Pour cette première apparition on y trouve des informations sur la relation éducation/bibliothèques, la relation bibliothèque/communeauté, aussi que sur des problèmes de budget et autres. **

Informația este unul din cuvintele cheie în societatea modernă daneză. O primă obligație a sistemului de biblioteci din această prosperă țară este aceea de a asigura mijloacele, cantitatea și calitatea informațiilor tocmai în scopul furnizării lor cetățenilor, în vederea rezolvării rapide a multor probleme de o amplă diversitate și a multor puncte de vedere exprimate foarte deschis în zonele politicului, economicului, culturalului și socialului, inclusiv a materializării ideilor alternative și criticismului care funcționează de drept într-o societate democratică. În Danemarca acest fapt este puternic subliniat în Legea bibliotecilor publice. Într-o cercetare a lecturii la începutul deceniului actual se relevă

că bibliotecile publice daneze au reușit să atragă aproape 60% dintre adulți, oferindu-le toate serviciile de informare, și aproape toți copiii, ceea ce pentru noi înseamnă procente foarte ridicate. Chiar și în aceste condiții, specialiștii danezi în analiza lecturii se întrebau, cu firească îngrijorare, ce se întâmplă cu cei 40% dintre adulți care nu apelează la bibliotecă. Concluzia lor este mai mult decât transparentă. Mulți dintre cei care trăiesc fără cărți sau alte tipărituri ca suport de informații nu au posibilitatea alegerii proprii din motivul pur și simplu că nu știu să citească sau citesc foarte greu (analfabeți și semianalfabeți!); la aceștia, se adaugă evident și cei cu diferite grade de deficiențe fizice și stări de alienare.

Trebuie să precizez, pentru a se înțelege mai bine rolul pe care îl au bibliotecile în Danemarca, câteva elemente privind organizarea acestora. Potrivit Legii bibliotecilor publice, în fiecare școală, municipalitate și ținut, există unități bibliotecare finanțate din bugetele locale. Doar cele de cercetare sînt susținute de stat, însă în întreg sistemul există un program de cooperare coerent și eficient. La nivelul anului 1991 rețeaua bibliotecilor publice dispunea de aproape 35 milioane cărți (6,6 volume de fiecare locuitor) și de un buget de 1,8 miliarde coroane, ceea ce înseamnă 375 coroane (circa 250 lei de coroană) pe cap de locuitor, iar împrumutul de carte de peste 15 vol./locuitor. Aproape o treime din fondul general de carte este cu destinație pentru copii.

Iată și câteva elemente privind automatizarea proceselor de bibliotecă. Primul proiect de automatizare a fost aprobat la sfîrșitul anilor '60, iar în anii '80 s-a decis crearea BASIS-ului, ca o platformă bine gîndită pentru o serie de operații: realizarea catalogului

național, constituirea de sisteme de achiziție locale, căutări în OPAC, controlul circulației documentelor etc. BASIS-ul este folosit de 160 de rețele bibliotecare ce sînt conectate prin mai mult de 900 terminale. Fiecare terminal este folosit ca un catalog de informare foarte eficient. Întreaga bază de date conține aproape un milion de titluri.

După aprecierile specialiștilor danezi, ultimii ani au demonstrat o nouă tendință: pluralismul. Pînă acum acest concept a desemnat un sistem uniform cu o parte centrală și una periferică, cu avantajele și dezavantajele lui. Autoritățile locale caută însă alte sisteme de organizare. În funcție de acestea bibliotecile se adaptează rapid. Există, de pildă, tendința de a se stabili un număr de standarde funcționale pentru interconectarea sistemelor locale între ele și între sistemele locale și sistemul central. Cu alte cuvinte, interesul în automatizarea bibliotecilor crește enorm. Despre multe alte aspecte, în numărul viitor.

Nicolae Busuioc

